

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αθήνα

Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 426

Πληροφορίες: Φ. Γκίκα

Τηλέφωνο: 213 151 6353

e-mail: ypertns@ypakp.gr

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων

Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση:

Πίνακας Διανομής

Θέμα: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ.1695/30-4-2025 Αναφορά»

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς, κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε ότι :

1. Όσον αφορά το αίτημα περί κατάργησης των νόμων που επέφεραν μειώσεις στα ποσά των συντάξεων

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 4714/2020 (Α'148), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 34 του ν. 4734/2020 (Α' 196), σε συμμόρφωση με τις αριθμ. 1439-1443/2020 αποφάσεις του ΣτΕ προβλέφθηκε για τους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα η επιστροφή (άτοκα) των ποσών μειώσεων των κύριων συντάξεων, οι οποίες επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 4051/2012 (Α' 40) και του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.5 περ. 1 του ν. 4093/2012 (Α' 222) και αφορούν το χρονικό διάστημα από 11.6.2015 έως τη δημοσίευση του ν. 4387/2016 (Α'185), ήτοι 12.5.2016. Ειδικά για τους συνταξιούχους του πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ), τα προς επιστροφή ποσά υπολογίζονται με βάση τις μειώσεις που επιβλήθηκαν στις κύριες συντάξεις τους κατ' εφαρμογή της αριθμ. 476/28-02-2012 (Β' 499) απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Ομοίως, με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 4734/2020 (Α'196), προκειμένου για τη συμμόρφωση της Διοίκησης με τις ανωτέρω αποφάσεις του ΣτΕ, προβλέφθηκε για τους συνταξιούχους του δημόσιου τομέα, τους συνταξιούχους υπαλλήλους των ΟΤΑ και των ΝΠΔΔ που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς και τους συνταξιούχους υπαλλήλους του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (Α' 276), η επιστροφή άτοκα ποσών μειώσεων των κύριων συντάξεων τα οποία αντιστοιχούν σε περικοπές και μειώσεις κύριων συντάξεων των ανωτέρω κατηγοριών

συνταξιούχων, οι οποίες επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή της υποπαρ. Β3 της παρ. Β' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) και αφορούν το χρονικό διάστημα από 11.6.2015 έως τη δημοσίευση του ν. 4387/2016 (Α'185), ήτοι 12.5.2016.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω εκδόθηκαν οι α.π. Φ.11321/35005/1528/13.10.2020 (ΑΔΑ: ΨΜΣΣ46ΜΤΛΚ-Ε5Λ) και α.π. Φ.11321/37311/1610/13.10.2020 (ΑΔΑ: 9Η4246ΜΤΛΚ-ΦΔΨ) Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις με τις οποίες εξειδικεύτηκε ο τρόπος επιστροφής των ποσών μειώσεων συντάξεων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, αντίστοιχα.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 114 του ν. 4714/2020 (Α' 148), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 34 του ν. 4734/2020 (Α' 196) και ισχύει, και την παρ. 4 του άρθρου 33 του ν. 4734/2020 προβλέπεται ότι, με την καταβολή των ποσών της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4734/2020 όπως και της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4734/2020 οι αξιώσεις των συνταξιούχων του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα αντίστοιχα για ποσά που αντιστοιχούν σε περικοπές, μειώσεις και καταργήσεις κύριων, επικουρικών συντάξεων, επιδομάτων αδείας και εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, κατά το χρονικό διάστημα από τις 11.6.2015 έως τη δημοσίευση του ν.4387/2016, δυνάμει του ν. 4051/2012 και του ν. 4093/2012, αποσβέννυνται. Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου του άρθρου 114 του ν. 4714/2020 όπως ισχύει, η προβλεπόμενη απόσβεση δεν καταλαμβάνει τις εκκρεμείς ενώπιον των δικαστηρίων δίκες κατά τον χρόνο της δημοσίευσης του νόμου ως προς τις αξιώσεις που υπερβαίνουν το καταβαλλόμενο ποσό της παρ. 1 του ως άνω άρθρου.

Σημειώνεται ότι, αναφορικά με τα παραπάνω έχουν εκδοθεί οι 1403-1407/2022 αποφάσεις Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες κρίθηκε ότι οι διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 4714/2020 δεν αντίκειται στα άρθρα 17 και 25 του Συντάγματος και το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ. Τέλος, ότι όσον αφορά την τυχόν καταβολή αναδρομικών ποσών από περικοπές δώρων, επιδομάτων και επικουρικών συντάξεων, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 3/2025 απόφαση του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου σχετικά με την συνταγματικότητα ή μη των περικοπών του ν. 4093/2012, και σχετικά η Διοίκηση θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες συμμόρφωσης.

2. Όσον αφορά το αίτημα περί επαναχορήγησης της 13ης και 14ης σύνταξης

Στο πλαίσιο των δημοσιονομικών ορίων και δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν βάσει του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 - 2016, με τις διατάξεις της υποπαρ. Β4 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) για τον Δημόσιο Τομέα, και με τις διατάξεις της υποπ. ΙΑ.6 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ίδιου νόμου για τον Ιδιωτικό Τομέα, καταργήθηκαν τα δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδείας για τους συνταξιούχους και δικαιούχους βοηθημάτων όλων των φορέων και τομέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και του ΟΓΑ, του ΝΑΤ και του Δημοσίου από 01.01.2013.

Ακολουθώντας, με τις διατάξεις του άρθρου 120 του ν. 4611/2019 (Α' 73), προβλέφθηκε - για το έτος 2019 και για κάθε επόμενο έτος, η χορήγηση 13ης σύνταξης στους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, στους δικαιούχους προσυνταξιοδοτικής παροχής και στους δικαιούχους επιδομάτων σύνταξης με αιτία την αναπηρία, το ύψος της οποίας καθοριζόταν με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Ωστόσο, το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 του ν. 4670/2020 (Α' 43) και εκ νέου τροποποιήθηκε με το άρθρο 74 του ν. 4837/2021 (Α' 178). Η νέα ρύθμιση ουσιαστικά κατήργησε την 13η σύνταξη. Συγκεκριμένα, το άρθρο 120 του ν. 4611/2019 (Α' 73), όπως ισχύει μετά τις ως άνω νομοθετικές μεταβολές, προβλέπει ότι: «1. Από την 1.1.2020

στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό εγγράφεται δαπάνη ύψους 0,5% του ΑΕΠ, από την οποία καλύπτεται η δαπάνη που δημιουργείται ετησίως σε εφαρμογή των υπ' αριθμ. 1890/2019 και 1891/2019 αποφάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και τυχόν πλεόνασμα μεταφέρεται στον e-ΕΦΚΑ, προκειμένου να καλυφθούν παροχές πρόνοιας και υγείας και δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης. Οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται πριν από την κατάθεση στη Βουλή του προσχεδίου του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις αναλογιστικές προβολές, τα στοιχεία εκτέλεσης του κοινωνικού προϋπολογισμού και τους ετήσιους δημοσιονομικούς στόχους, καθορίζεται ετησίως το ποσό που διατίθεται για τη χρηματοδότηση της δαπάνης από την εφαρμογή των δικαστικών αποφάσεων της παρ. 1.».

Σύμφωνα, εξάλλου, με την αιτιολογική έκθεση του νόμου (επί του άρθρου 47 του ν. 4670/2020 που αντικατέστησε το άρθρο 120 του ν. 4611/2019 και κατήργησε την 13η σύνταξη): «...Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, αλλά και ο ανταποδοτικός και αναδιανεμητικός του χαρακτήρας ... Ειδικότερα από την ανωτέρω ετήσια δαπάνη που έχει ήδη συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό του 2020, ένα μέρος της θα καλύπτει τις νέες πολιτικές που προτείνονται, όπως την άρση των περικοπών στις επικουρικές συντάξεις και την αυξημένη δαπάνη κύριων συντάξεων λόγω των αυξημένων νέων ποσοστών αναπλήρωσης ενώ μέρος της δαπάνης θα καλύψει πολιτικές κοινωνικού κράτους (πρόνοιας και κοινωνικής αλληλεγγύης, υγείας) ...».

Σημειώνεται, περαιτέρω, ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης έχει λάβει σειρά στοχευμένων μέτρων για τη στήριξη των συνταξιούχων, ιδίως των χαμηλοσυνταξιούχων, παραμένοντας συνεπές προς τη δέσμευση της Κυβέρνησης ότι τα θετικά δημοσιονομικά αποτελέσματα που επιτυγχάνονται καθ' υπέρβαση των στόχων θα επιστρέφουν ως όφελος στην κοινωνία. Συγκεκριμένα, τα προηγούμενα χρόνια έχουν γίνει οι κάτωθι ενέργειες:

Με τα άρθρα 25 και 26 του ν. 4865/2021 (Α' 238) χορηγήθηκε έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε ευάλωτους συνταξιούχους τα Χριστούγεννα του 2021 καθώς και προσαύξηση των προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία και σε ανασφάλιστους υπερήλικες.

Με τα άρθρα πεντηκοστό τρίτο και πεντηκοστό τέταρτο του ν. 4917/2022 (Α' 67) χορηγήθηκε έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε ευάλωτους συνταξιούχους το Πάσχα του 2022, και έκτακτη προσαύξηση προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία, σε ανασφάλιστους υπερήλικες και σε δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και του επιδόματος παιδιού.

Με τα άρθρα 3 και 4 του ν. 4997/2022 (Α' 219) χορηγήθηκε έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους τα Χριστούγεννα του 2022 και έκτακτη προσαύξηση προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία, σε ανασφάλιστους υπερήλικες και σε δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και του επιδόματος παιδιού.

Με το άρθρο 80 του ν. 5036/2023 (Α' 77) χορηγήθηκε έκτακτη οικονομική ενίσχυση το Πάσχα 2023 σε συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ που διατηρούσαν προσωπική διαφορά και των οποίων οι συντάξεις, ως συνολικό ποσό, είτε δεν αυξήθηκαν καθόλου είτε αυξήθηκαν μερικώς.

Με το άρθρο 118 του ν. 5072/2023 (Α' 198) χορηγήθηκε επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης σε ευάλωτα νοικοκυριά συνταξιούχων και δικαιούχων προνοιακών επιδομάτων, καθώς και σε άτομα με αναπηρία τα Χριστούγεννα του 2023.

Με τα άρθρα 123 ν. 5078/2023 (Α' 211) χορηγήθηκε έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ για τα Χριστούγεννα 2023, για τους οποίους δεν χορηγήθηκε αύξηση της σύνταξης λόγω προσωπικής διαφοράς.

Με τα άρθρα 17 και 18 του ν. 5162/2024 (Α' 198) χορηγήθηκε έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ για τα Χριστούγεννα 2024, για τους οποίους δεν χορηγήθηκε αύξηση της σύνταξης λόγω προσωπικής διαφοράς, καθώς και επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης σε ευάλωτα νοικοκυριά και άτομα με αναπηρία.

Επίσης, μετά από 12 χρόνια, έχουν δοθεί τρεις μόνιμες αυξήσεις στις συντάξεις, κατά 7,75% το 2023, κατά 3% το 2024 και κατά 2,4% από 01.01.2025, με εφαρμογή του μηχανισμού που συνδέει την αύξηση των συντάξεων με την αύξηση του Α.Ε.Π. και την εξέλιξη του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Αυτό σημαίνει ότι με την τελευταία αύξηση το σωρευτικό ποσοστό αύξησης των συντάξεων υπερβαίνει το 13% εντός της τελευταίας τριετίας.

Περαιτέρω, με το άρθρο 52 του ν. 5167/2024 (Α' 207), το μέτρο της πλήρους απαλλαγής από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη επεκτείνεται από 01.03.2025 και στους ήδη και εφεξής συνταξιούχους που θα δικαιούνταν την παροχή του Ε.Κ.Α.Σ. εάν είχαν καταστεί συνταξιούχοι κατά το τελευταίο έτος καταβολής του.

Τέλος, σχετικά με την εξαγγελία του Πρωθυπουργού για χορήγηση με νομοθετική ρύθμιση επιδόματος ύψους 250,00 ευρώ σε συνταξιούχους κατά τον μήνα Νοέμβριο κάθε έτους, σας γνωρίζουμε ότι ψηφίστηκε ο νόμος υλοποίησης της εξαγγελίας, και συγκεκριμένα ο ν. 5217/2025 (Α' 120), στο άρθρο 72 του οποίου εξειδικεύονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος (ηλικία δικαιούχων, οικογενειακό εισόδημα, αξία ακίνητης περιουσίας).

Κατ' αυτόν τον τρόπο, αποδεικνύουμε έμπρακτα τη δέσμευσή μας να στηρίξουμε τους χαμηλοσυνταξιούχους και να προωθήσουμε την κοινωνική συνοχή με υπευθυνότητα και σεβασμό στη δημοσιονομική σταθερότητα.

Σε κάθε περίπτωση, όσον αφορά στο αίτημα επαναφοράς του 13ου και του 14ου μισθού στο Δημόσιο, αρμόδιο να σας ενημερώσει είναι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στο οποίο κοινοποιείται το παρόν

3. Όσον αφορά το αίτημα περί κατάργησης της προσωπικής διαφοράς και ενσωμάτωσής της στις καταβαλλόμενες συντάξεις

1. Μετά τη θέσπιση με τον ν.4387/2016 (Α' 85) νέου τρόπου υπολογισμού των συντάξεων που καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ από 13.5.2026 και μετά, προβλέφθηκε με τα άρθρα 14 και 33 του ίδιου νόμου και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες α.π. οικ.26083/887/2016 (Β' 1605) και Φ.11221/οικ.10772/382/9.3.2021 (Β' 1082) Υπουργικές Αποφάσεις, ο επανυπολογισμός από 1.1.2019 των καταβαλλόμενων ή καταβλητέων κατά την 12.5.2016 κύριων συντάξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν.4387/2016, για την εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του e-ΕΦΚΑ (λήψη εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης) και για την προστασία των συντάξεων αυτών, με την πρόβλεψη

χορήγησης προσωπικής διαφοράς, στις περιπτώσεις που το καταβαλλόμενο ποσό συντάξεων είναι μεγαλύτερο από αυτό που θα προκύψει κατά το στάδιο της αναπροσαρμογής τους.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2β του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με τον ν.4670/2020 και ισχύει, αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου 14, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 3 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 3.β.α και 3.β.β. του άρθρου 25 του ν. 4670/2020 και ισχύει, οι κύριες συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 και έχουν επανυπολογισθεί σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου, υπολογίζονται εκ νέου από 1.10.2019 σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016. Εάν από την ίδια ημερομηνία το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4α του άρθρου 25 του ν. 4670/2020.

3. Σημειώνεται ότι το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν αποκλείει τη θετική αναπροσαρμογή (αύξηση) των συντάξεων όσων συνταξιούχων διατηρούν θετική προσωπική διαφορά μελλοντικά, θέτει όμως ως προϋπόθεση η προσωπική αυτή διαφορά να έχει προηγουμένως μηδενιστεί μέσω του συμψηφισμού της με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 25 παρ. 4α του ν.4670/2020 αναπροσαρμογές/αυξήσεις των συντάξεων και τούτο διότι:

i. αφενός με τον ν. 4387/2016 θεσπίστηκε ένας νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων που οδηγεί σε μείωση των εφεξής καταβαλλομένων συντάξεων σε σχέση με το προϊσχύον σύστημα, με σκοπό τη συγκράτηση της συνταξιοδοτικής δαπάνης και την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού συστήματος. Συνεπώς, όσοι καθίστανται συνταξιούχοι από τις 13.5.2016 και μετά βρίσκονται σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τους ήδη συνταξιούχους την ημερομηνία αυτή, των οποίων οι συντάξεις υπολογίστηκαν με διατάξεις προγενέστερες του ν.4387/2016, και

ii. αφετέρου η θετική προσωπική διαφορά διατηρήθηκε και συνεχίστηκε η καταβολή και μετά την 1.1.2019, με αποτέλεσμα οι διατηρούντες θετική προσωπική διαφορά παλαιοί συνταξιούχοι να βρίσκονται σε ευμενέστερη θέση σε σχέση με τους μετά το ν.4387/2016 συνταξιούχους ακόμη και στις περιπτώσεις που έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δεδομένα (έτη ασφάλισης και συντάξιμες αποδοχές).

4. Όσον αφορά το αίτημα περί επαναχορήγησης του ΕΚΑΣ

Αναφορικά με την επαναχορήγηση του ΕΚΑΣ, το εν λόγω επίδομα καταργήθηκε από 1.1.2020 ως επακόλουθο της θέσπισης της εθνικής σύνταξης με το ν.4387/2016, καθότι και οι δύο παροχές (ΕΚΑΣ και εθνική σύνταξη) αποτελούν μη ανταποδοτικές παροχές χρηματοδοτούμενες κατ'

αποκλειστικότητα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και όχι από την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών των ασφαλισμένων, ενώ η τυχόν επαναχορήγησή του δεν αντιμετωπίζεται από το Υπουργείο.

5. Αναφορικά με το ζήτημα της χορήγησης δεύτερης σύνταξης σε χήρες-ους

Για θανάτους οι οποίοι έχουν επισυμβεί από 13.05.2016 και εφεξής, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4387/2016 (άρθρου 85), όπως ισχύει. Πιο συγκεκριμένα, ο επιζών δικαιούχος σύζυγος της σύνταξης λόγω θανάτου όλων των ενταχθέντων στο e-ΕΦΚΑ φορέων, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου δικαιούται το 70% της σύνταξης λόγω θανάτου για μία τριετία. Μετά την παρέλευση αυτού του χρονικού διαστήματος, το ως άνω ποσοστό μειώνεται στο 50%, εφόσον ο δικαιούχος εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν στην περίπτωση που ο επιζών σύζυγος, κατά το χρόνο θανάτου είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67%. Στην περίπτωση αυτή εξακολουθεί να λαμβάνει το 70% της σύνταξης ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4499/2017 (Α' 176), ορίζεται κατώτατο όριο σύνταξης λόγω θανάτου, το οποίο είναι ανάλογο με τα έτη ασφάλισης και κυμαίνεται από 409,13 € για δεκαπέντε χρόνια ασφάλισης μέχρι 436,40€ για είκοσι έτη ασφάλισης και άνω. Το ως άνω κατώτατο όριο χορηγείται αυτοτελώς στον επιζώντα σύζυγο/μέρος συμφώνου συμβίωσης και επί ύπαρξης και δικαιοδόχων τέκνων τα δικαιούμενα ποσοστά σύνταξης εφαρμόζονται επί του ποσού που εδικαιούτο ή ελάμβανε ο θανών με αποτέλεσμα το συνολικό ποσό των δικαιοδόχων (επιζώντος και τέκνων) πολλές φορές να υπερβαίνει το ποσό που εδικαιούτο ή ελάμβανε ο θανών.

Για θανάτους οι οποίοι έχουν επέλθει πριν από τις 13.05.2016, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3863/2010. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του ανωτέρω άρθρου ορίζεται ότι, μετά την πάροδο της τριετίας, σε περίπτωση που ο επιζών των συζύγων εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, η σύνταξη περιορίζεται στο 50% της σύνταξης λόγω θανάτου έως την συμπλήρωση του 65 έτους της ηλικίας του. Μετά τη συμπλήρωση του ορίου αυτού, ο επιζών σύζυγος λαμβάνει το 70% της σύνταξης αυτής. Σημειώνεται ότι, εάν ο επιζών των συζύγων, κατά την ημερομηνία θανάτου είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά σε ποσοστό 67% και άνω, λαμβάνει ολόκληρη τη σύνταξη για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναπηρία του, ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

Σύμφωνα με την υποπαράγραφο 1.δ, στην περίπτωση που ο επιζών λαμβάνει και σύνταξη από ίδιο δικαίωμα ή περισσότερες της μίας συντάξεως λόγω θανάτου, κύριες ή επικουρικές, ο περιορισμός του ποσού της σύνταξης που προβλέπεται γίνεται σε μία από τις κύριες, καθώς και σε μία από τις επικουρικές συντάξεις της επιλογής του.

Συνεπώς, συνταξιούχος, ο οποίος εργάζεται ή λαμβάνει σύνταξη από δικό του δικαίωμα και κατέστη συνταξιούχος λόγω θανάτου πριν την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016 είχε το δικαίωμα να επιλέξει τη σύνταξη, η οποία θα περικοπεί κατά 50%. Η περικοπή μπορούσε να γίνει σε μία κύρια αλλά και σε μία επικουρική της επιλογής του, εξ ιδίου δικαιώματος ή θανάτου.

Κατ' ουσία, η περικοπή γινόταν στην μικρότερη σε ύψος σύνταξη, με αποτέλεσμα να περιορίζεται το ποσό της μείωσης στο συνολικό άθροισμα των συντάξεων λόγω θανάτου και εξ ιδίου δικαιώματος.

Μετά τις 13.05.2016, όπου και ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4387/2016, δεν υπάρχει πρόβλεψη επιλογής της σύνταξης στην οποία θα γίνει ο περιορισμός του ποσού στο μισό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, ο e-ΕΦΚΑ να περικόπτει τη σύνταξη λόγω θανάτου κατά 50%.

Το θέμα της παροχής δυνατότητας επιλογής της σύνταξης, στην οποία θα γίνεται η μείωση μετά την πρώτη 3ετία επί συρροής σύνταξης θανάτου και εξ ιδίου δικαιώματος αποτελεί ζήτημα, η ρύθμιση του οποίου απαιτεί εμπειριστατωμένη μελέτη όλων των παραμέτρων και των επιπτώσεων που θα επιφέρει.

6. Όσον αφορά το αίτημα περί εφαρμογής του άρθρου 12 του ν.4387/2016 για το ποσοστό μεταβίβασης της σύνταξης του θανόντα, ανεξαρτήτως του χρόνου συνταξιοδότησης (πριν ή μετά την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016).

Το ποσό της χορηγούμενης σύνταξης θανάτου διέπεται από τον τρόπο υπολογισμού του ποσού της σύνταξης του θανόντος ασφαλισμένου / συνταξιούχου και τα δικαιούμενα ποσοστά επ' αυτής των δικαιοδόχων, όπως καθορίζονται από τη νομοθεσία που ισχύει κατά την ημερομηνία επέλευσης του θανάτου.

Η επέκταση του ανωτέρω νομοθετικού πλαισίου επί δικαιοδόχων σύνταξης θανάτου που έχει επέλθει πριν από τις 13.05.2016 απαιτεί εμπειριστατωμένη μελέτη όλων των παραμέτρων και των επιπτώσεων που θα επιφέρει.

Τα προβλεπόμενα από το άρθρο 12 του ν.4387/2016 για τις συντάξεις λόγω θανάτου αφορούν αποκλειστικά στις κύριες συντάξεις και δεν έχουν εφαρμογή στο Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης.

Οι επικουρικές συντάξεις λόγω θανάτου, ως προς τα δικαιοδόχα μέλη και τα ποσοστά μεταβίβασης, ρυθμίζονται από τις καταστατικές διατάξεις κάθε ταμείου, τομέα κλάδου και λογαριασμού ενταχθέντα στο πρώην ΕΤΕΑΕΠ, καθώς, όπως προβλέπεται από την παρ. 4 του άρθρου 94Α του ν.4387/2016 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αυτές ισχύουν μέχρι την έκδοση του Ενιαίου Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του e-ΕΦΚΑ.

7. Σχετικά με τα αιτήματα του επανυπολογισμού α. συντάξεων εξ ιδίου δικαιώματος στις οποίες έχουν εντοπιστεί σφάλματα κατά τον υπολογισμό και β. συντάξεων λόγω θανάτου των δικαιούχων της περιόδου 01.2019 – 04.2023

Σύμφωνα με τα στοιχεία που μας γνωστοποίησαν οι υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ, οι συνταξιοδοτικές αυτές περιπτώσεις θα αντιμετωπιστούν μετά την ολοκλήρωση υλοποίησης σχετικού λογισμικού, το οποίο επί του παρόντος βρίσκεται σε κατάσταση δειγματοληπτικών ελέγχων.

8. Όσον αφορά το αίτημα για την κατάργηση του ποσοστού 6% υπέρ υγειονομικής περίθαλψης στις επικουρικές συντάξεις και την επαναφορά του ποσοστού στο 3% στις κύριες συντάξεις

1.α. Μετά την σύσταση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν.3918/2011, το ποσοστό εισφοράς των συνταξιούχων όλων των ασφαλιστικών οργανισμών, που καλύπτονται για παροχές υγειονομικής περίθαλψης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθορίσθηκε σε ποσοστό 4%. Η ασφαλιστική εισφορά

των συνταξιούχων που ήταν μικρότερη του ανωτέρω ποσοστού διαμορφώθηκε στο 4%, από 1.1.2012.

β. Με τις διατάξεις της παρ. 31 του άρθρου 1 του ν. 4334/2015 (Α' 80), η οποία αναριθμήθηκε σε παρ. 30 με τις διατάξεις της περίπτωσης 2, υποπαράγραφος Ε2 της παραγράφου Ε του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), από 1.7.2015 το ποσοστό εισφοράς των συνταξιούχων υπέρ υγειονομικής περίθαλψης που παρακρατείται από τις κύριες συντάξεις, ανεξαρτήτως αιτίας ή φορέα, αυξάνεται από 4% σε 6% και θεσπίζεται για όλους τους συνταξιούχους επικουρικής σύνταξης εισφορά υγειονομικής περίθαλψης σε ποσοστό 6% που υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου μηνιαίου ποσού όλων των επικουρικών συντάξεων.

γ. Με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4387/2016 από 1.7.2016 η εισφορά υγειονομικής περίθαλψης υπέρ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για παροχές ασθένειας σε είδος καθορίζεται σε ποσοστό 6% και υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου ποσού κύριας και επικουρικής σύνταξης, αφού αφαιρεθούν τα ποσά που αντιστοιχούν στην Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και στην Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης.

Σε περίπτωση συρροής περισσότερων της μιας κύριων ή επικουρικών συντάξεων στο ίδιο πρόσωπο, το ως άνω ποσοστό ύψους 6% υπολογίζεται επί του αθροίσματος των καταβαλλόμενων κύριων ή επικουρικών συντάξεων ανεξαρτήτως αιτίας και κατηγορίας. Για τους δικαιούχους σύνταξης που συγχρόνως λαμβάνουν εξωιδρυματικό επίδομα, ή απολύτου αναπηρίας, ή τυφλότητας δεν υπολογίζεται εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί των ανωτέρω επιδομάτων.

Στην περίπτωση κατά την οποία οι συνταξιούχοι λαμβάνουν σύνταξη και αποδοχές από μισθωτή εργασία ή από άσκηση επαγγέλματος ή απασχόλησης, καταβάλλεται το προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί της συντάξεως που λαμβάνουν, καθώς και επί των πάσης φύσεως αποδοχών τους.

Επομένως, μετά την ισχύ του ανωτέρω νόμου, ο υπολογισμός της εισφοράς για υγειονομική περίθαλψη γίνεται με ενιαίο τρόπο σε όλους τους συνταξιούχους ανεξαρτήτως ποσού και κατηγορίας συντάξεως με εξαίρεση τους δικαιούχους συντάξεως που συγχρόνως λαμβάνουν και εξωιδρυματικό επίδομα ή επίδομα απολύτου αναπηρίας ή τυφλότητας, οι οποίοι δεν υπόκεινται σε παρακράτηση εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί των ανωτέρω επιδομάτων από τον Μάρτιο του 2020 και εφεξής.

9. Αναφορικά με την εξέταση της δυνατότητας επαναφοράς του ποσοστού εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης υπέρ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στο ύψος του 4% και υπολογισμού της μόνο επί της κύριας σύνταξης, όπως ίσχυε μέχρι τον 8ο/2015, αντί του 6% επί του συνόλου των συντάξεων που ισχύει σήμερα, προς οικονομική ανακούφιση των συνταξιούχων Η μείωση του ποσοστού της εισφοράς από 6% στο 4% επί της κύριας μόνο σύνταξη θα έχει ως συνέπεια τη μείωση των εσόδων του ΕΟΠΥΥ και τη συνακόλουθη οικονομική αδυναμία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις χορήγησης των παροχών σε είδος, δεδομένου ότι, η οικονομική βιωσιμότητα του ΕΟΠΥΥ εξαρτάται άμεσα από την καταβολή της εισφοράς των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων του e-ΕΦΚΑ.

10. Όσον αφορά τη χορήγηση των εξόδων κηδείας και για τους έμμεσα ασφαλισμένους όπως ίσχυε πριν το 2000

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του π.δ. 239/1986 (Α' 117) στο Ταμείο Αλληλοβοήθειας προσωπικού ΗΣΑΠ υπάγονται υποχρεωτικά:

α) Οι τακτικοί (μόνιμοι και δόκιμοι υπάλληλοι του Η.Σ.Α.Π.

β) Οι έκτακτοι εκτός εκείνων που προσλαμβάνονται με σύμβαση διαρκείας ορισμένου χρόνου για κάλυψη έκτακτης ανάγκης και των μαθητευομένων τεχνιτών ή υπαλλήλων. Σε περίπτωση ανανέωσης της σύμβασης οι εργαζόμενοι αυτοί μπορούν να ασφαλιστούν στο Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Η.Σ.Α.Π.

γ) Οι συνταξιούχοι του πρώην Ταμείου Συντάξεως του Η.Σ.Α.Π.

Οι εργαζόμενοι και τα προστατευόμενα μέλη της οικογένειας τους υπάγονται *από την πρώτη ημέρα ανάληψης υπηρεσίας τους* στο Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Η.Σ.Α.Π. καθώς και οι συνταξιούχοι από την πρώτη ημέρα συνταξιοδότησης τους από τον αρμόδιο συνταξιοδοτικό φορέα του Η.Σ.Α.Π.

Από το άρθρο 4 του ανωτέρω π.δ. ορίζεται ότι, τα μέλη της οικογένειας των υπαλλήλων του Η.Σ.Α.Π. και των συνταξιούχων του Ταμείου Συντάξεως Η.Σ.Α.Π. δικαιούνται περίθαλψης κατά τις ειδικότερες διατάξεις του Κανονισμού, εφόσον δεν είναι ασφαλισμένα σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό.

Ειδικότερα, με την παρ. 3 του άρθρου 22 του π.δ. 239/1986 ορίζεται ότι σε περίπτωση θανάτου εργαζόμενου του Η.Σ.Α.Π. που δεν συμπλήρωσε τα δέκα (10) έτη πραγματικής υπηρεσίας στην Εταιρεία και ίδιο χρόνο ασφάλισης στο Ταμείο, καταβάλλονται για έξοδα κηδείας στην σύζυγο στα παιδιά ή στους γονείς τρεις (3) μηνιαίοι μισθοί και για όσους έχουν συμπληρώσει πάνω από δέκα (10) χρόνια υπηρεσίας και ασφάλισης στο Ταμείο τέσσερις (4) μηνιαίοι μισθοί. Σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου μέλους της οικογένειας του υπαλλήλου του ΗΣΑΠ καθώς και σε περίπτωση θανάτου συζύγου συνταξιούχου του Ταμείου Συντάξεων ΗΣΑΠ καταβάλλονται τα έξοδα κηδείας που ανέρχονται στο ύψος των 3/4 του ποσού που ορίζεται από το άρθρο 13 του ανωτέρωπροεδρικού διατάγματος.

Το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Η.Σ.Α.Π. με το άρθρο 70 του ν. 3655/2008 (Α' 58) εντάχθηκε στον Κλάδο Υγείας του ΤΑΥΤΕΚΩ ως Τομέας Ασθένειας Προσωπικού ΗΣΑΠ και εξακολουθεί ως προς την χορήγηση των εξόδων κηδείας να διέπεται από τις διατάξεις του καταστατικού του Ταμείου και της γενικότερης νομοθεσίας.

Επίσης, με το άρθρο 1 του ν. 3655/2008 (Α' 58) το Ταμείο Συντάξεως Προσωπικού Η.Σ.Α.Π. εντάχθηκε στον κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου του πρώην Ταμείου Συντάξεων - ΗΣΑΠ χορηγείται εφάπαξ βοήθημα για έξοδα κηδείας από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 32 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 3996/2011 (Α,170) στο ύψος που προβλέπεται από την νομοθεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (σήμερα καταβάλλεται το ποσό των 863,20€).

Μετά τη σύσταση του e-ΕΦΚΑ με το άρθρο 55 του ν. 4387/2016 (Α, 85) ορίζεται ότι, στην ασφάλιση του οργανισμού από 01.01.2017 υπάγονται υποχρεωτικά οι ασφαλισμένοι των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, οι οποίοι καθίστανται εφεξής ασφαλισμένοι του e-ΕΦΚΑ. Για την υπαγωγή στην ασφάλιση εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις

της νομοθεσίας των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών όπως ίσχυαν, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού εκτός όσων ειδικά και διαφορετικά ορίζει με τις διατάξεις ο ν. 4387/2016.

Ωστόσο, με τις διατάξεις του άρθρου 22 και 23 του ν. 4529/2018 (Α'56), καθορίζονται ενιαίες προϋποθέσεις υπαγωγής στην ασφάλιση για υγειονομική περίθαλψη στους ασφαλισμένους στους Κλάδους, Τομείς Υγείας και Λογαριασμούς Παροχών Ασθενείας που εντάχτηκαν από 01.01.2017 στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών του e-ΕΦΚΑ και ενιαίες προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης της ασφαλιστικής ικανότητας για παροχές σε είδος από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 4529/2018, οι συνταξιούχοι και τα μέλη οικογένειας του Κλάδου Υγείας του ΤΑΥΤΕΚΩ ασφαλιζονται στον e-ΕΦΚΑ για παροχές σε είδος από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σύμφωνα με τον κανονισμό του.

Αντίθετα, για τη χορήγηση παροχών σε χρήμα από τον e-ΕΦΚΑ, ορίζεται από την παρ. 1 του άρθρου 32 του ν.4387/2016 ότι, οι διατάξεις που αφορούν την υπαγωγή στην ασφάλιση για παροχές ασθένειας σε είδος και σε χρήμα, καθώς και το είδος, η έκταση, το ύψος, τα δικαιούχα πρόσωπα και η διαδικασία χορήγησης των παροχών σε χρήμα των εντασσόμενων στον e-ΕΦΚΑ φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών εξακολουθούν να ισχύουν, ως ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016, και θα ρυθμιστούν με την έκδοση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του e-ΕΦΚΑ. Μέχρι την έκδοση του ανωτέρω κανονισμού παραμένουν σε εφαρμογή οι διατάξεις που ίσχυαν πριν από την έναρξη λειτουργίας του e-ΕΦΚΑ ως προς την χορήγηση εξόδων κηδείας στους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς που ίσχυαν πριν την ισχύ του ν. 4387/2016 .

Επομένως, στους ασφαλισμένους του Τομέα Ασθένειας Προσωπικού Η.Σ.Α.Π. του πρώην ΤΑΥΤΕΚΩ καταβάλλονται οι παροχές σε χρήμα, ως προς τα έξοδα κηδείας, όπως προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις τόσο για τους άμεσα ασφαλισμένους όσο και για τα μέλη της οικογένειας αυτών.

11. Όσον αφορά το αίτημα μείωσης της συμμετοχής των συνταξιούχων στη φαρμακευτική δαπάνη:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1α του άρθρου 31 του ν. 4411/2016 (Α' 142), σε όσους συνταξιούχους στερούνταν την παροχή του Ε.Κ.Α.Σ., εφαρμοζόταν, ως αντισταθμιστικό μέτρο, η πλήρης απαλλαγή τους από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη μέχρι 31.12.2019.

Η ισχύς της ανωτέρω ευεργετικής διάταξης της μηδενικής συμμετοχής στην αγορά φαρμάκων με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 4655/2020 (Α' 16), του άρθρου τρίτου του ν. 4771/2021, και της παρ. 1 του άρθρου 80 του ν. 5007/2022 παρατάθηκε για τα έτη 2020, 2021 και 2023 σε όσους ασφαλισμένους, σύμφωνα με τα στοιχεία των ασφαλιστικών φορέων, είχαν απωλέσει το Ε.Κ.Α.Σ.

Με το άρθρο 45 του ν. 5045/2023 (Α' 241) τροποποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 4655/2020(Α,16) «περί εφαρμογής αντισταθμιστικού μέτρου, για όσους στερήθηκαν το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Ε.Κ.Α.Σ.) και η ρύθμιση καθίσταται πάγια. Η εν λόγω παρ. 1 διαμορφώθηκε ως εξής :

«Σε όσους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 92 του ν. 4387/2016, στερήθηκαν σταδιακά την παροχή του ΕΚΑΣ, με ημερομηνία οριστικής κατάργησής του την 31.12.2019, εφαρμόζεται ως αντισταθμιστικό μέτρο από 1.1.2020 και εφεξής η πλήρης απαλλαγή τους από την συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη».

Επιπλέον, με το άρθρο 52 του ν. 5167/2024 (Α' 207) από 1.3.2025 το μέτρο της δωρεάν παροχής φαρμάκων στους ήδη συνταξιούχους που έχουν χάσει το ΕΚΑΣ επεκτάθηκε και στους εφεξής δικαιούχους σύνταξης γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου που πληρούν αντίστοιχα, κατά τον μήνα Δεκέμβριο 2024 ή κατά την έναρξη της συνταξιοδότησής τους, σωρευτικά τα ηλικιακά και εισοδηματικά κριτήρια που προβλέπονταν για την παροχή του Ε.Κ.Α.Σ. κατά το τελευταίο έτος καταβολής του, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 92 του ν. 4387/2016 (Α' 85), με βάση τα κριτήρια παροχής του καταργημένου πλέον, Ε.Κ.Α.Σ.. Ο e-ΕΦΚΑ σε συνεργασία με την ΑΑΔΕ κατά τον μήνα Δεκέμβριο εκάστου έτους θα εξακριβώνουν ποιοι είναι οι δικαιούχοι, οι οποίοι δεν θα καταβάλλουν συμμετοχή στην δαπάνη για αγορά φαρμάκων.

Όσον αφορά για τη συμμετοχή των ασφαλισμένων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στη φαρμακευτική δαπάνη, σας γνωρίζουμε ότι το θέμα αυτό υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας προς το οποίο έχει απευθυνθεί η ανωτέρω αναφορά.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ANNA EYΘYMIΟΥ

Πίνακας Διανομής:

- Βουλευτής κ. Γαβρήλος Γιώργος

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού